

9. 8. 2023

ID: 116782

Prodej movitých věcí a nemovitostí

Je-li určitý majetek explicitně prohlášen zákonem za trvale nepotřebný pro stát, nemohou být dány důvody pro přiměřený postup podle § 17c zákona č. [77/1997](#) Sb., o státním podniku, jehož účelem a smyslem je publikace faktu nepotřebnosti majetku (do té doby neprezentovaného) pro účely možného upotřebení takového majetku jinou organizační složkou státu nebo jinou státní organizací.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 23 Cdo 362/2022-382 ze dne 19.4.2023)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci žalobkyně Správy železnic, státní organizace, se sídlem v P., zastoupené JUDr. J.C., advokátem se sídlem v P., proti žalované AMADEUS Real Estate, a.s., se sídlem v P., zastoupené Mgr. T.P., advokátem se sídlem v P., za účasti vedlejší účastnice na straně žalobkyně České republiky – Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem v P., o určení neexistence právního vztahu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 27 C 136/2019, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 8. 2021, č. j. 13 Co 36/2021-326, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 1 rozsudkem ze dne 27. 8. 2020, č. j. 27 C 136/2019-205, zamítl žalobu na určení, že právní vztah založený smlouvou o smlouvě budoucí kupní uzavřenou dne 14. 2. 2018 mezi žalobkyní a žalovanou, jejímž předmětem je oboustranný závazek žalobkyně a žalované uzavřít mezi sebou na výzvu žalované kupní smlouvu o převodu vlastnického práva k pozemkům parc. č. 4292/30, parc. č. 4292/14, parc. č. 4292/15, parc. č. 4292/20, parc. č. 4292/22 v k. ú. Dejvice, zapsaných v katastru nemovitostí na LV 5660 pro katastrální území Dejvice, obec Praha, neexistuje (výrok pod bodem I), a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem II).

Soud prvního stupně zjistil, že žalobkyně jako budoucí prodávající s žalovanou jako budoucí kupující uzavřely dne 14. 2. 2018 smlouvu o smlouvě budoucí kupní, jejímž předmětem byl oboustranný závazek účastnic uzavřít mezi sebou na výzvu žalované kupní smlouvu o převodu vlastnického práva k pozemkům parc. č. 4292/30 o výměře 22891 m², druh pozemku ostatní plocha, způsob využití dráha, parc.č. 4292/14 o výměře 509 m², druh pozemku ostatní plocha, způsob využití jiná plocha, parc. č. 4292/15 o výměře 16 m², druh pozemku ostatní plocha, způsob využití jiná plocha, parc. č. 4292/20 o výměře 455 m², druh pozemku ostatní plocha, způsob využití jiná plocha, a parc. č. 4292/22 o výměře 176 m², druh pozemku ostatní plocha, způsob využití jiná plocha, zapsaným v katastru nemovitostí na LV č. 5660 pro katastrální území Dejvice, obec Praha, jakož i úprava dalších souvisejících práv a povinností mezi žalobkyní a žalovanou.

Pozemek parc. č. 4292/22 vznikl oddělením od pozemku parc. č. 4292/1. Pozemek parc. č. 4292/30 vznikl oddělením od pozemku parc. č. 4292/1.

Dopisem ze dne 30. 5. 2019 namítla žalobkyně neplatnost smlouvy o smlouvě budoucí s odůvodněním, že byla uzavřena v rozporu se zákonem č. [92/1991](#) Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby (dále jen „zákon o privatizaci“ či „ZoP“).

Soud prvního stupně nejprve posuzoval, zda je dán naléhavý právní zájem na určení neexistence právního vztahu založeného předmětnou smlouvou o smlouvě budoucí. Dovodil, že tomuto tak není,

neboť žaloba vytváří nejistotu v právních vztazích.

I přes tuto skutečnost se však soud prvního stupně zabýval věcí samou.

Soud prvního stupně vyšel ze zákona č. [77/2002](#) Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. [266/1994](#) Sb., o drahách, v platném znění, a ze zákona č. [77/1997](#) Sb., o státním podniku, v platném znění, podle kterého byla zřízena státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Uvedl, že Správa železniční dopravní cesty, nyní Správa železnic, státní organizace (dále jen „žalobkyně“) vznikla ke dni 1. 1. 2003, přičemž při nakládání s majetkem se řídí zejména zákonem č. [77/2002](#) Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. [266/1994](#) Sb., o drahách (dále jen „ZoČD“), a ve věcech v něm neupravených zákonem č. [77/1997](#) Sb., o státním podniku (dále jen „zákon o státním podniku“ či „ZoSP“). Podle § 21 odst. 2 ZoČD žalobkyně hospodaří s majetkem vymezeným v § 20 odst. 1 a 2 a v § 38a odst. 1. Podle § 38a odst. 1 ZoČD příslušnost k hospodaření s majetkem určeným k úhradě závazků státní organizace České dráhy vymezeným v příloze k uvedenému zákonu přešla k 1. 7. 2004 z Ministerstva dopravy na žalobkyni. Podle § 38a odst. 3 ZoČD majetek uvedený v příloze k citovanému zákonu určený k úhradě závazků státní organizace České dráhy se považuje za majetek pro stát trvale nepotřebný a nakládání s ním nevyžaduje souhlas vlády. Při převodu tohoto majetku státu na jiné právnické či fyzické osoby postupuje žalobkyně přiměřeně podle zvláštního zákona.

Soud prvního stupně dále uvedl, že žalobkyně sama žalovanou ve smlouvě o smlouvě budoucí výslovně ujistila, že nakládání s předmětnými pozemky podle ustanovení § 38a ZoČD nevyžaduje souhlas vlády (čl. I odst. 2 smlouvy o smlouvě budoucí), tudíž že je oprávněna uzavřít tuto smlouvu a k uvedenému kroku není třeba žádného souhlasu či rozhodnutí orgánu výkonné moci. Jak vyplynulo z Výroční zprávy žalobkyně pro rok 2007, při prodeji nepotřebného majetku podle ustanovení § 38a ZoČD bylo podle zákona o privatizaci postupováno pouze v případě majetku, jenž byl vládou vyhlášen do privatizace. Naopak v případě majetku nevyhlášeného do privatizace bylo postupováno mimo režim zákona o privatizaci, navíc v roce 2006 byl mimo režim zákona o privatizaci prodán nepotřebný majetek v hodnotě přesahující 1,28 miliardy Kč.

Soud prvního stupně s odvoláním na nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 22/99, Pl. ÚS 23/2000 a II. ÚS 485/98, rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 1780/2017, Legislativní pravidla vlády a Metodickou pomůckou pro přípravu návrhů právních předpisů vypracovanou autorským kolektivem odboru vládní legislativy Úřadu vlády dovodil, že zákon o privatizaci se použije pouze v případě majetku, na který byl zpracován privatizační projekt a který byl v souladu s tímto zákonem vyhlášen do privatizace podle § 5 zákona o privatizaci a nebyl z privatizace následně vyňat.

Soud prvního stupně uzavřel, že zákon o privatizaci se na předmětnou smlouvu o smlouvě budoucí nepoužije, protože poznámka pod čarou nemůže stanovit závazná pravidla chování ani interpretace právního předpisu a nelze na základě ní dojít k takovému výkladu, jenž by popřel jasné pravidlo stanovené v zákoně „nahore nad čarou“, tj. že se souhlas vlády nevyžaduje. I pokud by se měl zákon o privatizaci přiměřeně použít, bylo by možné aplikovat jeho úpravu jen v tom rozsahu, v jakém sám odkazující právní předpis vlastní úpravu neobsahuje. Pokud § 38a odst. 3 ZoČD jasně stanoví, že se souhlas vlády nevyžaduje, nelze toto pravidlo přiměřenou aplikací zákona o privatizaci popřít. K uzavření smlouvy o smlouvě budoucí není potřebný souhlas vlády, čehož si je žalobkyně vědoma, neboť uvedené závěry zcela odpovídají její dlouhodobé praxi. Ustanovení § 17c ZoSP se nepoužije. Majetek dle přílohy ZoČD je podle § 38a odst. 3 ZoČD nepotřebný pro celý stát, tudíž i pro všechny státní organizace a organizační složky, proto jeho nabízení na Portálu veřejné správy by šlo proti smyslu zákona.

Soud přitom vyšel ze zjištění, že podle čl. 45 až 47 Legislativních pravidel schválených usnesením

vlády č. 188 ze dne 19. 3. 1998, je třeba odlišovat nenormativní a normativní odkaz na jiný právní předpis. Má-li být odkazem na jiný právní předpis dosaženo závazného použití nebo naopak vyloučení použití právních norem obsažených v jiném právním předpisu, je nutné tak učinit prostřednictvím normativního (závazného) odkazu přímo v textu zákona „nad čarou“. Nelze toho naopak dosáhnout prostřednictvím odkazu v poznámce pod čarou, která podle čl. 47 Legislativních pravidel nemůže mít normativní (závaznou) povahu. Rovněž z Metodické pomůcky pro přípravu návrhů právních předpisů zjistil, že má-li mít odkaz na jiný právní předpis normativní význam, musí být součástí textu právní normy, tj. nad čarou. Užití nenormativního odkazu v poznámce pod čarou je dle zmíněné metodické pomůcky nežádoucí, má vždy pouze informativní hodnotu a jeho účelem je upozornit, že na danou oblast se vztahují i jiné právní předpisy. Shora uvedená pravidla ve své ustálené rozhodovací praxi potvrdil rovněž Ústavní soud např. v nálezu sp. zn. II. ÚS 485/98. Ústavní soud rázně odmítl, že by bylo možné obecný odkaz na „zvláštní právní předpis“ obsažený v normativním textu „nad čarou“ interpretovat prostřednictvím pouhé nezávazné poznámky pod čarou zužujícím způsobem. Ústavní soud konkrétně připomněl, že se ve své konstantní judikatuře důsledně řídí pravidlem, že „to, co je uvedeno v poznámce pod čarou, nemá závaznou povahu a není to pravidlem chování subjektů uvedených nahoře nad čarou v textu právního předpisu. Zákonodárce odkázal na zvláštní právní předpis, nikoliv však na poznámku pod čarou a konkrétní ustanovení v ní“. K vlastní povaze poznámek pod čarou v textu zákonů pak Ústavní soud ve stejném nálezu uvedl, že nejsou závaznou součástí pravidla chování, ale naopak pouhou legislativní pomůckou, která nemůže být závazným pravidlem pro výklad právního předpisu a stanovení pravidel chování. Na základě toho pak Ústavní soud uzavřel, že vzniknou-li v důsledku použití poznámek pod čarou výkladové problémy, je nutno je řešit tak, že rozhodující je vlastní pravidlo chování, nikoliv to, co je stanoveno v poznámce pod čarou.

Podle Legislativních pravidel a Metodické pomůcky pak odkaz na přiměřené použití jiného (zvláštního) právního předpisu vyjadřuje volnější vztah, přičemž se nejedná o vztah speciality, nýbrž o vztah analogie. Podmínkou užití analogie, a tedy i přiměřeného použití jiného předpisu, je ovšem vždy existence situace, kdy odkazující zákon určité pravidlo sám neupravuje, kterou je prostřednictvím analogie v podobě přiměřeného použití jiného právního předpisu nutné vyplnit. Naopak je-li určitá skutková podstata zákonem upravena, je vyloučeno, aby konkrétní situace, která se pod tuto skutkovou podstatu dá podřadit, byla řešena podle právní úpravy obsažené v jiném zákoně.

Soud prvního stupně dospěl dále k závěru, že i pokud by navzdory všemu výše uvedenému soud dovodil, že se k převodu majetku dle přílohy ZoČD souhlas vlády vyžadoval, neexistuje jakýkoli důvod souhlas vlády vyžadovat v případě posuzované smlouvy o smlouvě budoucí. Žalobkyně s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2017, sp. zn. 30 Cdo 5635/2016, dovozovala, že je již z povahy věci nezbytné, aby se schválení vztahovalo i na uzavření předběžné smlouvy, jejímž předmětem je budoucí uzavření převodní smlouvy, u níž je schválení zřizovatelem vyžadováno. Tak tomu ovšem v případě této smlouvy o smlouvě budoucí není. Novelou ZoČD účinnou od 15. 1. 2020 totiž došlo ke zrušení poznámky pod čarou odkazující na zákon o privatizaci a je tedy zřejmé, že se na realizační smlouvu zákon o privatizaci neuplatní a nebude se tedy pro její uzavření ani vyžadovat souhlas vlády.

Soud prvního stupně dovodil, že smlouva o smlouvě budoucí není v rozporu se zákonem o privatizaci ani zákonem o státním podniku. Současně konstatoval, že k závěru o neplatnosti právního jednání nelze pouze konstatovat rozpor se zákonem, ale podle § 580 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), je v případě zjištěného rozporu nutné zkoumat, jestli smysl a účel zákona neplatnost vůbec vyžaduje. Teprve následně je namístě zabývat se tím, jestli byl také zjevně narušen veřejný pořádek a zda tedy lze uvažovat o absolutní neplatnosti dle § 588 o. z., anebo zda může jít jen o neplatnost relativní. V případě relativní neplatnosti je pak nutné zabývat se tím, zda se konkrétní

osoba vůbec může neplatnosti smlouvy dovolat. Nic z toho ovšem v případě předmětné smlouvy o smlouvě budoucí dovést nelze.

K odvolání žalobkyně a vedlejší účastnice Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 8. 2021, č. j. 13 Co 36/2021-326, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé, změnil jej ve výroku o náhradě nákladů řízení tak, že k jejich náhradě jsou povinni žalobkyně a vedlejší účastnice na její straně společně a nerozdílně, jinak jej i v tomto výroku potvrdil (výrok pod bodem I), a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok pod bodem II).

Odvolací soud konstatoval, že soud prvního stupně dospěl ke správným skutkovým zjištěním. Odvolací soud pouze doplnil, že uzavření převodní smlouvy je předpokládáno až poté, co žalobkyně dokončí a zkolauduje stavbu modernizace v místě se nacházející železniční trati, resp. po 1. 1. 2030, podle toho, co nastane dříve.

Na rozdíl od soudu prvního stupně však dovedl, že v daném případě je naléhavý právní zájem na požadovaném určení dán, neboť tímto určením se vytvoří pevný právní základ pro právní vztahy účastníků řízení.

Odvolací soud poté přistoupil k přezkumu věcného posouzení sporných právních otázek soudem prvního stupně. Zdůraznil, že pro posouzení věci je rozhodný výklad následujících právních norem:

Podle § 38a odst. 3 ZoČD, ve znění účinném do 14. 1. 2020, majetek uvedený v příloze k tomuto zákonu určený k úhradě závazků státní organizace České dráhy se považuje za majetek pro stát trvale nepotřebný²⁰) a nakládání s ním nevyžaduje souhlas vlády. Při převodu tohoto majetku státu na jiné právnické či fyzické osoby postupuje Správa železnic přiměřeně podle zvláštního zákona.²¹)

Podle § 19 odst. 5 ZoČD postavení, právní poměry, činnost, sloučení, splynutí a rozdělení státní organizace Správa železnic se ode dne svého zřízení řídí přiměřeně ustanovením zákona o státním podniku,¹⁵) pokud tento zákon nestanoví jinak.

Podle § 10 odst. 1 zákona č. [92/1991](#) Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, rozhodnutí o privatizaci přímým prodejem mimo veřejnou soutěž nebo veřejnou dražbu vydává vláda na návrh ministerstva. Rozhodnutí o privatizaci v dalších věcech si vláda může vyhradit.

Podle § 17c ZoSP, v platném znění (účinném od 1. 1. 2017), má-li podnik ve svém majetku nepotřebnou nemovitou věc, zveřejní tuto skutečnost na internetovém „Portálu veřejné správy“ za účelem informovanosti organizačních složek státu a jiných státních organizací o možnosti převzít takovou nemovitou věc do jejich příslušnosti hospodařit. Projeví-li organizační složka státu nebo jiná státní organizace o převzetí nemovité věci zájem, uskuteční podnik převod nemovité věci do příslušnosti hospodařit této organizační složky státu nebo jiné státní organizace za cenu obvyklou. Bezúplatně převede podnik nemovitou věc do příslušnosti hospodařit organizační složky státu nebo jiné státní organizace po předchozím souhlasu vlády vydaném na návrh zakladatele nebo jiného ministerstva (odstavec 1). Neprojeví-li žádná organizační složka státu nebo jiná státní organizace ve lhůtě 1 měsíce od zveřejnění informace podniku podle odstavce 1 o převzetí nemovité věci zájem, naloží s ní podnik podle dalších ustanovení tohoto zákona (odstavec 2).

Odvolací soud považoval výklad shora uvedených zákonných ustanovení provedený soudem prvního stupně za správný. I odvolací soud byl názoru, že pokud ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD *expressis verbis* nevyžaduje souhlas vlády, nelze dovést opak za přiměřeného použití v poznámce pod čarou odkazovaného zákona o privatizaci. To platí i o vzájemném vztahu ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD a § 17c ZoSP. Za nevyhnutelný považoval úsudek, podle něž je-li určitý majetek explicitně prohlášen zákonem za trvale nepotřebný pro stát, nemohou být dány důvody pro přiměřený postup podle § 17c

ZoSP, jehož účelem a smyslem je publikace faktu nepotřebnosti majetku (do té doby neprezentovaného) pro účely možného upotřebení takového majetku jinou organizační složkou státu nebo jinou státní organizací. Takové upotřebení majetku v příloze ZoSP jinou organizační složkou státu nebo jinou státní organizací je však pojmově vyloučeno, je-li v jeho § 38a odst. 3 prohlášen tento majetek – opět *expressis verbis* – za trvale nepotřebný pro stát.

Odvolací soud uzavřel, že závěr soudu prvního stupně, že při uzavření posuzované smlouvy nedošlo k porušení zákona a tudíž jím založené závazky existují, je správný.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání.

Podle žalobkyně je pro rozhodnutí sporu klíčovou otázkou, podle jakého právního předpisu či právních předpisů a v jakém rozsahu mělo být žalobkyní postupováno při převodu majetku uvedeného v příloze k ZoČD do 14. 1. 2020. Jde o to, zda o uzavření smlouvy o smlouvě budoucí musela *ex ante* rozhodnout vláda podle § 10 odst. 1 ZoP, případně zda žalobkyně před uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí musela informaci o nepotřebnosti pozemků uveřejnit na Portálu veřejné správy podle § 17c ZoSP.

Tato otázka, na níž spočívá rozsudek odvolacího soudu, nebyla dosud v rozhodování dovolacího soudu vyřešena.

Podle žalobkyně bylo nutno pro uzavření smlouvy o smlouvě budoucí získat předchozí rozhodnutí vlády podle § 10 odst. 1 zákona o privatizaci, případně, pokud by bylo dovozeno, že se zákon o privatizaci na danou věc neaplikuje, bylo nutné před uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí uveřejnit informaci o nepotřebnosti pozemků na Portálu veřejné správy podle § 17c odst. 1 ZoSP.

Žalobkyně uvedla, že pro posouzení předmětné právní otázky je třeba vycházet z právní úpravy účinné ke dni uzavření smlouvy o smlouvě budoucí, tj. k 14. 2. 2018. Je třeba brát v potaz skutečnost, že k 1. 1. 2020, resp. 15. 1. 2020 došlo zákonem č. [367/2019](#) Sb. k novelizaci ZoČD, kterou mimo jiné došlo ke zrušení § 38a odst. 3 ZoČD.

Žalobkyně je názoru, že na uzavření smlouvy o smlouvě budoucí se měl aplikovat zákon o privatizaci. Odůvodňuje to tím, že pozemky, jejichž budoucí převod je předmětem smlouvy o smlouvě budoucí, jsou vymezeny v příloze k ZoČD, ke které se právě ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD vztahovalo. Dále tím, že když ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD odkazovalo na zvláštní zákon a v poznámce pod čarou bylo uvedeno, že se tím myslí zákon o privatizaci, je třeba dospět k závěru, že oním zvláštním zákonem je právě zákon o privatizaci.

Žalobkyně dovozuje, že s ohledem na § 38a odst. 3 ZoČD ve spojení s § 10 odst. 1 zákona o privatizaci bylo nezbytné, aby před uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí o prodeji pozemků napřímo mimo veřejnou soutěž nebo veřejnou dražbu rozhodla vláda. Tak se nestalo, proto je smlouva o smlouvě budoucí v rozporu se zákonem.

Žalobkyně je přesvědčena, že názor odvolacího soudu, že jelikož ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD výslovně stanovovalo, že se nevyžaduje souhlas vlády, nelze dovodit opak za přiměřeného použití v poznámce pod čarou odkazovaného zákona o privatizaci, neboť ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD stojí vůči zákonu o privatizaci v pozici *lex specialis* a argumentace žalobkyně by vedla k vyprázdnění předmětného ustanovení, je nesprávný.

Podle žalobkyně je třeba nejprve zodpovědět otázku, zdali „zvláštním zákonem“, na který odkazoval § 38a odst. 3 ZoČD, je zákon o privatizaci, nebo jiný zákon, zejména zákon o státním podniku.

Žalobkyně je názoru, že interpretace, ke které se přiklonil prvostupňový soud, že oním „zvláštním

zákonem“ je zákon o státním podniku, nedává logický smysl v kontextu celého ZoČD. Pokud by zákonodárce zamýšlel, že má být při převodech majetku, na který se vztahoval § 38a ZoČD, postupováno podle zákona o státním podniku, nepoužil by odkaz na „zvláštní zákon“ a do poznámky pod čarou nevkládá odkaz na zákon o privatizaci, nýbrž by použil text „zákon o státním podniku“, když zákon o státním podniku již takto definoval v § 19 odst. 5 ZoČD ve spojení s poznámkou pod čarou, případně by vůbec neuváděl odkaz na zvláštní zákon, když podle § 19 odst. 5 ZoČD by se bez dalšího zákonem o státním podniku řídily i převody majetku vyčteného v příloze k ZoČD.

Žalobkyně uvedla, že je pravdou, že judikatura Ústavního soudu dovodila, že poznámka pod čarou nemůže stanovovat závazné pravidlo chování. Zároveň však rovněž z judikatury Ústavního soudu jednoznačně plyne, že poznámky pod čarou je nutné zohlednit při interpretaci právního předpisu, především při jeho systematickém výkladu, když poznámky pod čarou jsou řazeny na roveň označení hlav, dílů, oddílů a paragrafů, běžně v právních předpisech a při jejich interpretaci používaných (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1999, sp. zn. II. ÚS 485/1998). Pokud poznámka uvádí odkaz na konkrétní „zvláštní zákon“, nelze při hledání onoho „zvláštního zákona“ poznámku pod čarou ignorovat. Žalobkyně je přesvědčena, že zvláštním zákonem, na který odkazuje § 38a odst. 3 ZoČD, je zákon o privatizaci, nikoliv zákon o státním podniku.

Podle žalobkyně je třeba zodpovědět i otázku, zda v případě, kdy by se zákon o privatizaci aplikoval, by bylo před uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí vyžadováno rozhodnutí vlády podle § 10 odst. 1 zákona o privatizaci.

Ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD upravovalo situaci, kdy žalobkyně nakládá s majetkem uvedeným v příloze k tomuto zákonu, a stanovovalo, že při tomto jednání není vyžadován souhlas vlády. Ustanovení § 10 odst. 1 zákona o privatizaci upravuje část procesu převodu majetku státu a podle něj o převodu majetku státu přímým prodejem mimo veřejnou soutěž nebo veřejnou dražbu vydává rozhodnutí vláda na návrh ministerstva. Další ustanovení zákona o privatizaci stanoví další podmínky a náležitosti tohoto rozhodnutí.

Na základě přiměřeného (analogického) použití zákona o privatizaci lze dospět k závěru, že obecně se souhlas vlády pro převod majetku podle přílohy ZoČD nevyžaduje, avšak ve specifickém případě, kterým je přímý prodej tohoto státního majetku, má být vydáno rozhodnutí vlády za podmínek a s obsahem podle zákona o privatizaci. Jedná o dvě odlišné skutkové podstaty a obě pravidla tudíž mohou stát vedle sebe (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. 23 Cdo 3709/2016).

Má-li přitom být při převodu majetku podle přílohy ZoČD postupováno přiměřeně podle zákona o privatizaci, nelze postupovat tak, že by nedošlo k přijetí rozhodnutí o privatizaci podle ustanovení § 10 zákona o privatizaci. Toto rozhodnutí je při převodu majetku podle zákona o privatizaci nezastupitelné, je vyvrcholením tohoto procesu a je jím mimo jiné určen nabyvatel majetku, jakož i cena nebo způsob jejího stanovení.

Proces privatizace je rozdělen na několik fází. První fází je výběr majetku do privatizace (§ 5 odst. 1 ZoP), další je zpracování privatizačního projektu (§ 6 ZoP) a třetí fází je rozhodnutí o privatizaci (§ 10 ZoP). Přiměřená aplikace zákona o privatizaci na převody podle § 38a odst. 3 ZoČD pak v zásadě vylučuje aplikaci § 5 odst. 1 zákona o privatizaci, neboť stanovil-li § 38a odst. 3 ZoČD, že jde o majetek trvale nepotřebný a k nakládání s ním nevyžaduje souhlas vlády, je patrné, že není již nutné vybírat majetek do privatizace podle § 5 odst. 1 ZoP (když z § 38a odst. 3 ZoČD plyne, že jde o majetek vhodný k privatizaci). Dále lze na základě přiměřené aplikace vyloučit nutnost zpracovávat privatizační projekty. Na následný proces se ale už věta „nakládání s ním nevyžaduje souhlas vlády“ z § 38a odst. 3 ZoČD nevztahuje, neboť jde o jinou skutkovou podstatu.

K závěru odvolacího soudu, že přijetím argumentace žalobkyně by došlo k vyprázdnění § 38a odst. 3 ZoČD, žalobkyně uvádí, že tomu tak není. Předně § 10 odst. 1 ZoP se vztahuje pouze na přímý prodej mimo veřejnou soutěž nebo veřejnou dražbu. Souhlas, rozhodnutí, ani jiný akt vlády se pak nevyžaduje v případech, kdy dochází k prodeji ve veřejné soutěži nebo ve veřejné dražbě. Ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD však mělo význam i pro prodeje ve veřejné dražbě nebo ve veřejné soutěži. Žalobkyně totiž obecně hospodaří s několika typy majetku, přičemž majetek, který tvoří železniční dopravní cestu, nemůže podle § 20 odst. 4 ZoČD učinit bez souhlasu vlády předmětem kupní smlouvy. Účel pravidla uvedeného v § 38a odst. 3 ZoČD, že se při nakládání s majetkem vymezeným v příloze souhlas vlády nevyžaduje, lze tak spatřovat v tom, že jím dochází k postavení najisto, že jde o majetek, se kterým je nakládáno v jiném režimu, než jak stanoví § 20 odst. 4 ZoČD. To však nevyklučuje, aby v důsledku aplikace jiného právního předpisu byl přímý prodej mimo veřejnou soutěž podmíněn rozhodnutím vlády. Toto ustanovení má pak aplikační význam především ve vztahu k prodeji majetku ve veřejné soutěži, kde je nepochybné, že k nakládání s majetkem není potřeba souhlasu vlády a prodej ve veřejné soutěži není ani podmíněn rozhodnutím vlády.

Rovněž je třeba zohlednit, že když bylo zákonodárcem v roce 2004 projednáváno doplnění ZoČD o § 38a odst. 3, v zásadě zde byla tři navrhovaná znění tohoto ustanovení. Vládní návrh nenařizující konkrétní postup, jakým má být při převodu majetku postupováno, který měl za cíl pouze umožnit postup podle zákona o privatizaci, pozměňovací návrh hospodářského výboru, podle kterého by explicitně při převodu mělo být postupováno podle zvláštního zákona, tj. podle zákona o privatizaci (ve znění, v jakém byl následně schválen a vyhlášen ve Sbírce), a pozměňovací návrh poslance Kaly, podle kterého by nakládání s majetkem mělo podléhat pouze schválení správní rady žalobkyně, a odkaz na zvláštní zákon vůbec nebyl obsažen.

Poslanecká sněmovna nakonec přijala návrh ve znění pozměňovacího návrhu hospodářského výboru. Znění navrhované vládou a znění navrhované poslancem Kalou nebylo přijato. Je tedy patrné, že vůlí zákonodárce bylo, aby § 38a ZoČD explicitně stanovoval, že při převodu majetku uvedeného v příloze k ZoČD má být postupováno vždy podle zákona o privatizaci.

Žalobkyně je proto přesvědčena, že uzavření smlouvy o smlouvě budoucí mělo proběhnout na základě rozhodnutí vlády dle § 10 odst. 1 zákona o privatizaci, tedy že zákon o privatizaci měl být přiměřeně aplikován jako „zvláštní zákon“, na který § 38a odst. 3 ZoČD odkazuje, neboť kdyby měl být aplikován zákon o státním podniku, zákonodárce by uvedl výslovně odkaz na něj, když tento zákon již definoval v § 19 odst. 5 ZoČD, nikoliv na obecný „zvláštní zákon“; souhlas vlády se pro převod majetku dle přílohy ZoČD nevyžaduje, avšak ve specifickém případě, kterým je přímý prodej tohoto majetku, má být předem vydáno rozhodnutí vlády za podmínek a s obsahem dle zákona o privatizaci; jedná o dvě odlišné skutkové podstaty a obě pravidla tudíž mohou stát vedle sebe; tímto výkladem není pravidlo obsažené v § 38a odst. 3 ZoČD vyprázdněno, neboť jednak určuje, že s majetkem uvedeným v příloze má být nakládáno v jiném režimu než s majetkem, který tvoří železniční dopravní cestu (§ 20 odst. 5 ZoČD), jednak má zásadní aplikační význam ve vztahu k prodeji majetku ve veřejné soutěži, kde je nepochybné, že k nakládání s majetkem není potřeba souhlasu vlády, přičemž prodej ve veřejné soutěži není ani dle zákona o privatizaci podmíněn rozhodnutím vlády.

Žalobkyně dále uvedla, že jelikož se soud prvního stupně přiklonil k argumentaci žalované, že „zvláštním zákonem“, na který odkazoval § 38a odst. 3 ZoČD, není zákon o privatizaci, nýbrž zákon o státním podniku, žalobkyně v řízení argumentovala, že i kdyby se aplikoval zákon o státním podniku, uzavření smlouvy o smlouvě budoucí by bylo i v rozporu s ním, konkrétně s § 17c a 17d ZSP.

Podle žalobkyně je totiž nezbytné, aby ustanovení § 17c zákona o státním podniku bylo aplikováno i na majetek vyčtený v příloze k ZoČD. Byla-li tedy uzavřena smlouvy o smlouvě budoucí, aniž předtím došlo k uveřejnění informace na Portálu veřejné správy, pak pokud se měl aplikovat zákon o státním

podniku a nikoliv zákon o privatizaci, byla smlouva o smlouvě budoucí i tak uzavřena v rozporu se zákonem.

Žalobkyně argumentuje, že ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD a § 17c odst. 1 zákona o státním podniku na sebe navazovala. Ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD stanovovalo, že majetek uvedený v příloze je pro stát trvale nepotřebný (jinak řečeno stanovovalo, že žalobkyně má ve svém majetku trvale nepotřebnou věc). Ustanovení § 17c odst. 1 věta první zákona o státním podniku pak stanoví, že má-li státní podnik ve svém majetku nepotřebnou nemovitou věc (hypotéza), zveřejní tuto skutečnost na Portálu veřejné správy (dispozice). Je tedy patrné, že tato dvě ustanovení spolu nejsou v rozporu. Ustanovení § 38a odst. 3 ZoČD jednoznačně zakládalo naplnění hypotézy § 17c odst. 1 zákona o státním podniku. Je proto zřejmé, že se na převod majetku uvedeného v příloze ZoČD muselo uplatnit pravidlo chování stanovené v § 17c odst. 1 věta první zákona o státním podniku. To vše za podmínky, že na převod majetku uvedeného v příloze k ZoČD měl být aplikován zákon o státním podniku, a nikoliv zákon o privatizaci.

Z důvodové zprávy k zákonu č. [253/2016](#) Sb., kterým byla předmětná ustanovení § 17c a § 17d do zákona o státním podniku vložena, plyne, že cílem bylo vytvořit „zákonné předpoklady k tomu, aby převody majetku podniku, zejména pak převody nemovitých věcí do práva hospodařit jiných státních podniků, organizačních složek státu, jiných státních organizací, právnických nebo fyzických osob byly uskutečňovány transparentně a aby nakládání s majetkem podniku bylo podřízeno veřejné kontrole“.

Ačkoliv to tedy ze samotného textu § 17c zákona o státním podniku přímo neplyne, účelem tohoto ustanovení není pouze zajistit informovanost organizačních složek státu a jiných státních organizací, ale i široké veřejnosti. Každý může na Portálu veřejné správy zjistit, jaký majetek je právě považován za nepotřebný a má být převáděn a na základě toho kontrolovat, zda následný převod státního majetku proběhl řádně. V případě, že by informace na Portálu veřejné správy uveřejněna nabyla, tato veřejná kontrola by byla znemožněna.

Argument vznesený v řízení, že ZoČD již před 16 lety stanovil, že majetek vyčtený v příloze k ZoČD je nepotřebný, a tedy není třeba informaci o tom před jeho přímým prodejem zveřejňovat na Portálu veřejné správy, proto dle názoru žalobkyně není nosný. Potenciální zájemci o majetek státu, jakož i osoby, které mají zájem na kontrole státu při nakládání s jeho majetkem, totiž mohou od 1. 1. 2017 legitimně očekávat (i s ohledem na obdobnou úpravu obsaženou v zákoně č. [219/2000](#) Sb.), že veškerý majetek, kterého se stát, potažmo státní podniky, státní organizace a organizační složky státu, bude chystat zbavit, bude uveřejněn na Portálu veřejné správy.

Během 16 let mezi přijetím předmětné úpravy ZoČD a zákona o státním podniku došlo ke změně okolností a zásadně i koncepce upravující nakládání s majetkem státu (srov. především novelu zákona o státním podniku provedenou zákonem č. [253/2016](#) Sb. a důvodovou zprávu k němu). Je proto třeba reflektovat, že v době přijetí ZoČD žádný zákon zveřejňování nepotřebného majetku na Portálu veřejné správy nevyžadoval, a při absenci zákona o registru smluv nebyla zakotvena ani povinnost o těchto prodejkách informovat ex post. Je proto patrné, že v období po účinnosti ZoČD byla naplněna vůle zákonodárce změnit nevyhovující právní úpravu a učinit nakládání s majetkem státu transparentnějším.

Podle žalobkyně skutečnost, že majetek vyčtený v příloze k ZoČD je určen k úhradě závazků po bývalé státní organizaci České dráhy, nevylučuje, aby Pozemky mohla nabýt organizační složka státu nebo jiná státní organizace, neboť i v takovém případě by šlo o úplatný převod.

Žalobkyně konečně namítla, že odkaz soudu prvního stupně na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2008, sp. zn. 28 Cdo 913/2008, je nepřipadný, neboť v případě citovaného usnesení šlo o jiný

skutkový stav, přičemž Nejvyšší soud se otázkou aplikovatelné právní úpravy na převody majetku uvedené v příloze k ZoČD nezabýval meritorně, když předně řešil otázku naléhavého právního zájmu na určení právního vztahu.

Žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu i soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná v obsáhlém vyjádření k dovolání navrhla jeho zamítnutí (nebude-li dovolání odmítnuto jako nepřijatelné).

Žalovaná namítla, že první část žalobkyní k dovolacímu přezkumu předkládané otázky již byla v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu řešena (v usnesení ze dne 3. 4. 2008, sp. zn. 28 Cdo 913/2008) a druhá část žalobkyní formulované dovolací otázky je založena na skutkové polemice s odvolacím soudem (nebylo učiněno skutkové zjištění, že ke zveřejnění pozemků na Portálu veřejné správy nedošlo). Dovolání je tudíž nepřijatelné.

Žalovaná dále uvedla, že vrcholné soudy ve své ustálené rozhodovací praxi vyloučily, že by nezávazný odkaz na právní předpis uvedený v poznámce pod čarou mohl být použit k zužující interpretaci zákona právě takovým způsobem, o který se v tomto řízení pokouší žalobkyně. To v reáliích tohoto případu mj. znamená, že z odkazu v poznámce pod čarou 21) k § 38a odst. 3 ZoČD nelze vůbec dovozovat, že by všechny převody nepotřebného majetku dle § 38a téhož zákona měly podléhat zákonu o privatizaci. Podle tohoto zákona tedy lze postupovat, avšak jedině tehdy, pokud jde o nepotřebný majetek, jenž byl do privatizace vybrán dle § 5 zákona o privatizaci. V opačném případě, tj. i v případě předmětných pozemků, se při převodu nepotřebného majetku postupuje podle zákona o státním podniku, jímž se dle § 19 ZoČD přiměřeně řídí postavení a právní poměry žalobkyně.

Závěr soudů, že na smlouvu o smlouvě budoucí, jejímž předmětem jsou pozemky, které do privatizace vybrány nebyly, se zákon o privatizaci vůbec nepoužije, je tedy bezpochyby správný a souladný s konstantní rozhodovací praxí vrcholných soudů. Rovněž ze zmíněného rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci 28 Cdo 913/2008 vyplývá, že pro postup podle zákona o privatizaci je určující, zda byl majetek vládou do privatizace dle zákona o privatizaci vybrán (a zda tento stav trvá). Neexistuje žádný důvod, aby se Nejvyšší soud od tohoto svého závěru nyní odchyloval.

Správný je i závěr soudů obou stupňů, že ani v případě přiměřené aplikace zákona o privatizaci by nebyl k uzavření smlouvy o smlouvě budoucí potřebný souhlasný akt vlády.

Stanoví-li totiž § 38a odst. 3 ZoČD explicitně, že se k nakládání s nepotřebným majetkem souhlasný akt vlády nevyžaduje, nelze na základě přiměřené aplikace jakéhokoliv jiného zákona dospět k výkladu, který by toto jasně stanovené pravidlo popřel a vyprázdnil. K porušení zákona o privatizaci tak v posuzovaném případě dojít vůbec nemohlo.

Podle žalované nedošlo ani k porušení zákona o státním podniku. Nepotřebný majetek dle přílohy ZoČD (tj. i předmětné pozemky) byl totiž zákonodárcem v § 38a odst. 3 ZoČD výslovně prohlášen za trvale nepotřebný pro celý stát, tj. pro všechny jeho organizační složky a státní organizace. Nelze tedy vůbec uvažovat o tom, že by tento majetek byl pro nějakou část státu (státní organizaci či organizační složku) potřebný, a proto o převzetí takového majetku z povahy věci nemohla žádná státní organizace projevit zájem ve smyslu § 17c odst. 2 zákona o státním podniku. Bylo by proti smyslu zákona, aby byly pozemky nabízeny k převodu v rámci státního vlastnictví dle § 17c zákona o státním podniku. Přiměřená aplikace pravidla o zveřejnění majetku na Portálu veřejné správy dle § 17c zákona o státním podniku je proto v tomto případě z povahy věci vyloučena.

K vyjádření žalované zaslala dne 14. 3. 2022 žalobkyně repliku, k níž se následně vyjádřila žalovaná. V těchto podáních účastnice opakovaně zdůvodňovaly svá právní stanoviska.

K replice žalobkyně Nejvyšší soud podotýká, že k tomuto podání, jež bylo učiněno po uplynutí dovolací lhůty, podle § 242 odst. 4 o. s. ř. nepřihlížel. Nejvyšší soud v této souvislosti odkazuje na závěry vyslovené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2018, sp. zn. 28 Cdo 4218/2017, ve kterém mimo jiné dovolací soud uvedl, že doplnil-li dovolatel své dovolání po uplynutí dovolací lhůty tak, že jiným způsobem vyložil (třebaže své dovolání „jen“ dovysvětlil), v čem spočívá nesprávnost napadeného právního posouzení, nelze k jeho podání vůbec přihlížet. Ostatně opačný závěr by vedl k tomu, že někteří účastníci by byli zvýhodněni delší lhůtou k „upřesňování“ dovolacích důvodů (přičemž hranice mezi upřesněním bez obsahové změny dovolání a doplněním je jen stěží poznatelná) díky nahodilé skutečnosti, jakou je délka doby od podání dovolání do rozhodnutí o tomto dovolání. Také Ústavní soud „nepovažuje za nezbytné, aby Nejvyšší soud měl za povinnost (v některých případech velmi složitě) u každé z námitek porovnávat, zda jde o ‚novou‘ námitku, či nikoliv, zvláště jestliže občanský soudní řád vcelku jasně stanovuje pravidlo (v němž se prosazuje princip právní jistoty), že dovolání musí být podáno ‚kompletní‘ v zákonem stanovené lhůtě, jejíž délka je ostatně pro tento účel více než dostatečná“ (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. III. ÚS 647/15, bod 20 odůvodnění).

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, dále jen „o. s. ř.“) po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou zastoupenou advokátem, posuzoval, zda je dovolání přípustné.

Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 2 o. s. ř. v dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4 o. s. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až § 238a o. s. ř.) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh).

Podle § 241a odst. 6 o. s. ř. nelze v dovolání uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy.

Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. lze rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumat jen z důvodu vymezeného v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Nejvyšší soud současně zdůrazňuje, že je vázán skutkovým stavem, jak byl zjištěn soudem prvního stupně a soudem odvolacím. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nemohl být zpochybněn (srov. § 241a odst. 1 o. s. ř.) a Nejvyšší soud z něj vychází (srov. § 241a odst. 6 o. s. ř.).

Dovolání je přípustné pro vyřešení otázky, podle jakého právního předpisu či právních předpisů a v jakém rozsahu mělo být žalobkyní postupováno při převodu majetku uvedeného v příloze k ZoČD do

14. 1. 2020, konkrétně zda o uzavření smlouvy o smlouvě budoucí musela ex ante rozhodnout vláda podle § 10 odst. 1 zákona o privatizaci, případně zda žalobkyně před uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí musela informaci o nepotřebnosti pozemků uveřejnit na Portálu veřejné správy podle § 17c zákona o státním podniku.

Tato otázka nebyla vyřešena v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2008, sp. zn. 28 Cdo 913/2008, jak se mylně domnívá žalovaná, neboť uvedeným usnesením bylo dovolání odmítnuto, přičemž primárně byla řešena otázka existence naléhavého právního zájmu. Za vyřešení předkládané otázky nelze považovat poznámku v odůvodnění tohoto usnesení, že „nelze rovněž pokládat za neopodstatněný závěr odvolacího soudu, že při prodeji majetku státu v daném případě "bylo postupováno na základě usnesení vlády ČR ze dne 19. 7. 2006 č. 870, kterým byly předmětné nemovitosti vyňaty z privatizace podle zákona č. [92/1991](#) Sb. a byly určeny k prodeji vybranému zájemci", přičemž odvolací soud z citovaného usnesení vlády důvodně vycházel a neměl rovněž konkrétně doloženo, že by tu šlo o případ prokazatelně souvisící "s možným poskytnutím veřejné podpory při prodeji majetku České republiky", jak tvrdila žalobkyně“.

Dovolání však není důvodné.

Při posouzení dané věci vyšel Nejvyšší soud ze zákona č. [77/2002](#) Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. [266/1994](#) Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. [77/1997](#) Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění účinném k datu uzavření předmětné smlouvy o smlouvě budoucí, tj. ve znění účinném do 31. 12. 2019 (dále opět jen „ZoČD“), ze zákona č. [92/1991](#) Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění účinném do 31. 12. 2018 (dále opět jen „zákon o privatizaci“ či „ZoP“), a ze zákona č. [77/1997](#) Sb., o státním podniku, ve znění účinném do 31. 12. 2022 (dále opět jen „zákon o státním podniku“ či „ZoSP“).

Podle § 38a odst. 3 ZoČD majetek uvedený v příloze k tomuto zákonu určený k úhradě závazků státní organizace České dráhy se považuje za majetek pro stát trvale nepotřebný a nakládání s ním nevyžaduje souhlas vlády. Při převodu tohoto majetku státu na jiné právnické či fyzické osoby postupuje Správa železniční dopravní cesty přiměřeně podle zvláštního zákona.

V poznámce pod čarou 20) je uveden odkaz na § 21 zákona č. [219/2000](#) Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

V poznámce pod čarou je odkazováno na zákon č. [92/1991](#) Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 19 odst. 5 ZoČD postavení, právní poměry, činnost, sloučení, splynutí a rozdělení státní organizace Správa železniční dopravní cesty se ode dne svého zřízení řídí přiměřeně ustanovením zákona o státním podniku, pokud tento zákon nestanoví jinak.

V příloze k ZoČD je vyjmenován majetek určený k úhradě závazků státní organizace České dráhy.

Z uvedených ustanovení se podává, že převod majetku uvedeného v příloze k ZoČD se primárně řídí ustanovením § 38a odst. 3 ZoČD a přiměřeně též zvláštním zákonem. Předmětné ustanovení přitom přímo neurčuje tento zákon, v poznámce pod čarou je však proveden odkaz na zákon o privatizaci, který se má aplikovat přiměřeně.

K závaznosti poznámky pod čarou se vyjádřil Ústavní soud například v nálezu ze dne 30. 11. 1999, sp. zn. II. ÚS 485/98, v němž dovodil, že poznámky pod čarou či vysvětlivky nejsou závaznou součástí pravidla chování. Proto stejně jako jiné části právního předpisu, jejichž posláním je zlepšit přehlednost předpisu a orientaci v právním řádu (nadpis právního předpisu, označení částí, hlav,

dílů, oddílů, paragrafů), jsou i poznámky pod čarou pouhou legislativní pomůckou, která nemůže být závazným pravidlem pro výklad právního předpisu a stanovení pravidel chování. Vzniknou-li proto v důsledku použití této legislativní techniky výkladové problémy, je nutno je řešit tak, že rozhodující je vlastní pravidlo chování, nikoliv to, co je uvedeno v poznámce pod čarou.

Poznámku pod čarou však nelze při výkladu právního předpisu zcela pominout. Je proto třeba dospět k závěru, že při těchto převodech majetku se postupuje podle zákona o privatizaci, ovšem pouze přiměřeně, přičemž se neaplikují ustanovení, jež vyžadují k nakládání s majetkem souhlas vlády. To se týká i ustanovení § 10 odst. 1 věty první zákona o privatizaci, podle něhož rozhodnutí o privatizaci přímým prodejem mimo veřejnou soutěž nebo veřejnou dražbu vydává vláda na návrh ministerstva. I rozhodnutím o privatizaci totiž vláda vyjadřuje souhlas s převodem majetku.

Podle ustanovení § 19 odst. 5 ZoČD se rovněž přiměřeně aplikuje zákon o státním podniku, pokud ZoČD nestanoví jinak. Je tedy třeba posoudit, zda se má na převody majetku uvedeného v příloze ZoČD aplikovat i ustanovení § 17c zákona o státním podniku, podle něhož má-li podnik ve svém majetku nepotřebnou nemovitou věc, zveřejní tuto skutečnost na internetovém „Portálu veřejné správy“ za účelem informovanosti organizačních složek státu a jiných státních organizací o možnosti převzít takovou nemovitou věc do jejich příslušnosti hospodařit. Projeví-li organizační složka státu nebo jiná státní organizace o převzetí nemovité věci zájem, uskuteční podnik převod nemovité věci do příslušnosti hospodařit této organizační složky státu nebo jiné státní organizace za cenu obvyklou. Bezúplatně převede podnik nemovitou věc do příslušnosti hospodařit organizační složky státu nebo jiné státní organizace po předchozím souhlasu vlády vydaném na návrh zakladatele nebo jiného ministerstva (odstavec 1). Neprojeví-li žádná organizační složka státu nebo jiná státní organizace ve lhůtě 1 měsíce od zveřejnění informace podniku podle odstavce 1 o převzetí nemovité věci zájem, naloží s ní podnik podle dalších ustanovení tohoto zákona (odstavec 2).

Nejvyšší soud se ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že je-li určitý majetek explicitně prohlášen zákonem za trvale nepotřebný pro stát, nemohou být dány důvody pro přiměřený postup podle § 17c ZoSP, jehož účelem a smyslem je publikace faktu nepotřebnosti majetku (do té doby neprezentovaného) pro účely možného upotřebení takového majetku jinou organizační složkou státu nebo jinou státní organizací. Tento majetek je navíc určen k úhradě závazků státní organizace České dráhy. Účelem tedy je, aby stát získal prostředky k úhradě těchto závazků, nikoliv aby tento majetek byl převeden do práva hospodaření jiné organizační složky státu či jiné státní organizace.

Ze shora uvedeného se podává, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný.

Nejvyšší soud proto podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. dovolání zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)